

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av tullagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att vissa ändringar görs i tullagen. Förslaget innebär en precisering av myndigheternas rätt att omhänderta en vara och att i samband med tullåtgärder verkställa undersökning som avser personer. Det föreslås att tullverket skall få rätt att föra personregister och att få uppgifter från andra personregister i form av s.k. massutlämnande. Enligt förslaget skall till lagen fogas en definition av begreppet tullmeddelande samt stadganden om möjligheten att ge förtullningsanmälan och förtullningsbeslut samt andra uppgifter i elektronisk eller någon annan form som lämpar sig för automatisk databehandling,

dvs. i form av tullmeddelande. Ytterligare föreslås att vissa ändringar och rättelser av mindre betydelse görs i tullagen. Dessa ändringar hänför sig till ibrukttagandet av tullmeddelanden samt till bl.a. stadgandena om följderna av dröjsmål i samband med tullklareringsåtgärder och till stadgandena om tullauktioner.

Lagen anknyter sig till viss del till ikraftträdandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet). Lagen kan dock även till denna del träda i kraft oberoende av EES-avtalet.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1994.

MOTIVERING

**1. Nuläge och föreslagna
ändringar**

1.1. Allmänt

Trots att tullagen (573/78) har ändrats jämförelsevis ofta kräver den utveckling och de förändringar som äger rum inom dels lagens tillämpningsområde, dels utrikeshandeln och -trafiken samt de därmed förknippade beskattnings- och övervakningsbehoven samt metoderna, liksom även utvecklingen och förändringarna inom övrig lagstiftning och gällande avtalsrelationer att stadgandena i tullagen kontinuerligt ändras i takt med de förändrade omständigheterna.

Finland har anslutit sig till Europarådskonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (FördrS 19/90). Enligt tilläggsprotokollet till konventio-

nen skyddas en persons egendom bl.a. så, att ingen får berövas sin egendom annat än i det allmännas intresse och under de förutsättningar som anges i lag och av folkrättens allmänna grundsatser. I konventionen stadgas bl.a. att ingen får utsättas för förnedrande behandling, att var och en har rätt till personlig frihet i vilken ingrepp kan göras endast i den ordning som lagen föreskriver. I konventionen stadgas vidare att var och en har rätt att åtnjuta respekt för sitt privatliv. Riksdagens justitieombudsman har ifrågasatt om de stadganden i tullagen (5 § 1 och 6 punkten) som gäller rätten till omhändertagande av vara och visitation av person är i överensstämmelse med konventionen.

Genom personregisterlagen (471/87) som trädde i kraft 1988 begränsas även myndigheternas rätt att göra upp och föra personregister och att till andra lämna ut uppgifter ur

registren. Med tanke på förbyggandet och undersökningen av tullbrott är det dock viktigt att tullverket har tillräckliga möjligheter att föra register och att i det syftet även få uppgifter ur andra personregister.

I och med att den automatiska data-behandlingen och elektroniska datatrafiken utvecklas och blir allt allmänare ersätts också de skriftliga handlingarna i samband med utrikes-handeln i allt större utsträckning av meddelanden som baserar sig på elektronisk datatrafik och på adb. Dessa metoder för överföring och hantering av data ansluts som bäst till tullverkets långt automatiserade tullbeskattningssystem. Målet är ett elektroniskt förtullningsförfarande genom vilket man kan ersätta en stor del av de skriftliga handlingar som fortfarande behövs vid förtullningen. Samtidigt blir det möjligt att frånga de manuella överföringarna av uppgifter från en handling till en annan. Stadgandena i tullagen motsvarar inte till alla delar de krav som det nya förfarandet förutsätter.

Genom att sända oförtullade varor från en ort till en annan har de gällande stadgandena kunnat utnyttjas för att skjuta upp förtullningen och erläggandet av tull. Denna s.k. förpassningsrätt bör begränsas. Det grundstadgande i tullagen som ger möjlighet att transportera en vara vidare har, trots ett flertal ändringar, visat sig svårt att tillämpa i dess nuvarande form, och därför är det skäl att igen se över stadgandet.

Den behörighet som gäller tullager och -terminaler har inom förvaltningen gradvis överförts till lägre nivåer; speciellt i fråga om enskilda beslut är det ändamålsenligt att gå in för delegering. Enligt avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) skall medborgarna och företagen i de fördragslutande staterna ha samma rätt att verka inom det ekonomiska samarbetsområdet som rätts-subjekten i det egna landet. Av den orsaken måste den begränsning i tullagen strykas enligt vilken tillstånd att inrätta skattefria butiker kan beviljas endast inhemska bolag vid sidan av staten och kommunerna.

De påföljder som enligt tullagen ansluter sig till dröjsmål och felaktigt förfarande gäller enbart förtullning, dvs. den tullklareringsform som reglerar en importerad eller exporterad varas normala skattemässiga behandling. Motsvarande påföljder bör dock gälla även andra tullklaringsformer, såsom exempelvis dröjs-

mål och fel när det gäller åtgärder i anslutning till insättning i tullager eller temporär införsel.

Vissa stadganden som gäller tullauktion eller annan överlåtelse av varor har visat sig bristfälliga, vilket delvis beror på andra ändringar som har gjorts i lagen.

De ändringar som föreslås på grundval av ovan nämnda omständigheter motiveras närmare här nedan.

1.2. Rätten att omhänderta en vara och förutsättningarna för kroppsbesiktning

Enligt 5 § 1 punkten i tullagen har vederbörande myndighet rätt att när tullåtgärder vidtas hålla kvar en vara. I lagens 10 § 1 mom. stadgas att en vara vid införsel till eller utförsel från tullområdet skall anmälas till förtullning och i 12 § 2 mom. stadgas att en vara utlämnas till en kontantkund då förtullningen slutförts och tullräkningen betalats. Med stöd av dessa lagrum har det även inom rättspraxis ansetts att en importerad vara som inte har anmälts till förtullning kan tas som pant för importskatten, om det framgår att skatt har blivit obetald i samband med importen.

Ovan nämnda konvention om de mänskliga rättigheterna trädde i kraft i Finland 1990. Enligt 1 artikeln i tilläggsprotokoll nr 1 till konventionen skall vars och ens rätt till sin egendom lämnas okränkta. Enligt samma artikel får ingen berövas sin egendom annat än i det allmännas intresse och under de förutsättningar som anges i lag och av folkrättens allmänna grundsatser. Med stöd av en uttrycklig bestämmelse i artikeln har en konventionsstat dock rätt att genom lagstiftning säkerställa betalning av bl.a. skatter och andra pålagor. Riksdagens justitieombudsman har ansett att det stadgande i tullagen som gäller retentionsrätt är inexact och otillräckligt till sitt betydelseinnehåll i sådana fall där det är fråga om omhändertagande som inte sker i samband med import eller export. Riksdagens JO har ansett att konventionen förutsätter att lagen skall innehålla stadganden även om förutsättningarna för ifrågavarande rätt att omhänderta vara. Därför föreslås det att till 5 § 1 punkten i tullagen fogas ett stadgande enligt vilket myndigheten har rätt att omhänderta en vara som inte har anmälts till förtullning. Avsikten är att till tullförordningen (574/78) skall fogas stadganden om förfarandet vid omhändertagande

samt bestämmelser om bl.a. förande av bok och lämnande av intyg (574/78; se 28 a § i bifogade utkast till förordning).

Enligt tvångsmedelslagen (450/87) som trädde i kraft vid ingången av 1989 kan undersökning som gäller personer vara antingen kroppsvisitation eller kroppsbesiktning. I lagen stadgas också om förutsättningarna för och förfarandet vid dylika undersökningar. Samtidigt ändrades de stadganden i tullagen som avser utredningen av tullbrottmål (framför allt 53 §) att motsvara de stadganden i tvångsmedelslagen, som i samband med t.ex. visitation är i stort sett tillämpliga. Vid beredningen av tvångsmedelslagen och motsvarande stadganden i tullagen beaktades de krav som ställs i Europarådskonventionen om de mänskliga rättigheterna. I det skedet beaktades däremot inte den visitationsrätt som 5 § 6 punkten tullagen möjliggör. Enligt detta lagrum kan den myndighet som vidtar tullåtgärder hejda en person som anländer till eller avlägsnar sig från tullområdet eller besöker fordon eller annan plats, där en vara lossas, lastas eller förvaras, samt härvid verkställa visitation av honom.

I ovan nämnda konvention om de mänskliga rättigheterna förbjuds bl.a. tortyr samt omänsklig eller förnedrande behandling (3 art.). I konventionen stadgas vidare att var och en skall ha rätt till frihet och personlig säkerhet (5 art.) och rätt att åtnjuta respekt för sitt privatliv (8 art.). I dessa rättigheter får ingrepp göras endast under vissa förutsättningar och på det sätt som stadgas i lag. Motsvarande rättigheter har tryggats också genom den internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/76) som har slutits inom ramen för Förenta Nationerna och som Finland anslutit sig till redan 1976. Eftersom det inte i lagen har stadgats särskilda förutsättningar för den med stöd av 5 § 6 punkten tullagen reglerade visitationen — som alltså verkställs i annat sammanhang än vid förundersökning av tullbrott — och då inte heller visitationsförfarandet har reglerats, har riksdagens justitieombudsman uppmärksammat situationen i och med att man i samband med visitation av personer kan kränka de rättigheter som tryggas med stöd av ovan nämnda konventioner om de mänskliga rättigheterna.

För avslöjandet av framför allt den smuggling som sker genom att varor göms i människans kropp och som i allt högre grad gäller

narkotika, är det viktigt att tullmyndigheten har rätt att verkställa visitation av personer även i samband med den normala tullövervakningen. Därmed skulle det inte längre vara nödvändigt att i varje enskilt fall ta itu med det relativt tunga förundersökningsförfarande, vars former är svåra att i praktiken iakttas i dagens snabba passagerartrafik. De smugglingsförsök som under den senaste tiden har avslöjats i samband med tullövervakningen har visat hur viktig och effektiv denna typ av visitationer är. Möjligheten att verkställa den i tvångsmedelslagen definierade kroppsvisitationen är en så väsentlig del av tullverksamheten, att det inte till alla delar är ändamålsenligt att på lagnivå reglera förutsättningarna och förfarandet för dylik visitation; inspektionen av resgoods anses ju redan ingå i kroppsvisitationen. Det bör i samband med den normala passagerarövervakningen vara möjligt att inspektera inte bara resgoods, utan också föremål som eventuellt finns i en persons fickor eller ytterkläder eller under dessa. Inspektionerna kan ha karaktären av stickprov och de skall inte anses kränkande för den personliga integriteten. Angående visitation som går längre än så samt beträffande villkoren för kroppsbesiktning och för det förfarande som skall iaktas i samband med tullövervakningen bör dock stiftas i lag. Därför föreslås det att 5 § tullagen utökas med ett nytt 2 mom., enligt vilket kroppsbesiktning och annan undersökning än sådan som avser en persons resgoods eller ytterkläder med stöd av 1 mom. 6 punkten i paragrafen kan utföras, om det finns skäl att misstänka att en person har begått ett brott för vilket det strängaste straffet är fängelse i mer än sex månader. Detta motsvarar den allmänna förutsättningen för visitation enligt tvångsmedelslagen. Då undersökningen i detta fall av ovan nämnda skäl måste kunna utföras även utan att påbörja en i 2 § förundersökningslagen (449/87) förutsatt förundersökning, bör om detta uttryckligen nämnas i stadgandet. Beträffande åtgärden skall enligt förslaget en sådan tullman bestämmas, vars tjänsteställning är minst tulluppsyningsman och som med stöd av 53 § 3 mom. tullagen av särskilda skäl kan vara undersökningsledare i tullbrottmål och därvid även besluta om bl.a. visitation. I praktiken leds passagerarövervakningen vid inreseställen i regel av en tulluppsyningsman; högre övervakningsbefäl är inte nödvändigtvis på plats under dygnets alla timmar. Om det i varje enskilt fall

skulle krävas att förordnande om rannsakan måste ges av en högre tjänsteman, skulle detta kunna leda till att vidtagandet av åtgärden och ifrågavarande persons rörelsemöjlighet skulle fördröjas i oskälig utsträckning. Likaså är det viktigt att ansvaret för åtgärden bärs av en person som när beslutet fattas själv känner till fallet och som svarar för övervakningsuppgifterna. Avsikten är att för övrigt i tillämpliga delar skall iakttas stadgandena i tvångsmedelslagen. De stadganden i tvångsmedelslagen som därmed skulle komma att tillämpas gäller bl.a. minimering av olägenheten, förande av protokoll och utfärdande av intyg samt precisering av vem som får förrätta visitation och vem som får vara närvarande vid en sådan (5, 7 och 12 §§).

1.3. Rätten att få personuppgifter i form av massutlämnande och rätten att föra personregister

Enligt 18 § personregisterlagen får uppgifter som ingår i eller inhämtats för personregister lämnas ut i enlighet med lag eller förordning eller föreskrift som meddelats med stöd av lag eller förordning. Enligt 5 § 3 punkten tullagen har den myndighet som vidtar tullåtgärder rätt att få bl.a. behövliga personuppgifter. Det anses dock inte att denna rätt kan utsträckas till erhållandet av uppgifter i form av sådant massutlämnande (utlämnande av en större andel personuppgifter, utlämnande i adb-form eller så att mottagaren genom teknisk anslutning kan använda ett personregister) som avses i 2 § 8 punkten personregisterlagen och som i enlighet med 18 a § (472/87) lagen om allmänna handlingars offentlighet i regel förutsätter att en annan lag eller förordning innehåller uttrycklig fullmakt till ifrågavarande förfarande. Enligt 6 § personregisterlagen begränsas även myndigheternas rätt att föra personregister som innehåller s.k. känsliga uppgifter. Exempelvis uppgifter om brottsliga gärningar och påföljden av brott får registreras endast på de i 7 § stadgade villkoren, dvs. i fråga om exempelvis personregister om vilka stadgas i lag eller förordning. I 19 § personregisterlagen stadgas vidare att uppgifter som ingår i eller inhämtas för personregister får ges ut i form av massutlämnande eller s.k. känsligt stickprov om mottagaren har lagstadgad rätt att införa de ifrågavarande uppgifterna i ett personregister.

— Ytterligare kan konstateras att Finland 1992 har anslutit sig till Europarådskonventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (FördrS 36/92). De krav som konventionen ställer har dock beaktats redan i personregisterlagen.

Persontrafiken till och från andra länder och den därmed förknippade brottsligheten ökar kontinuerligt. Detta förutsätter effektiviserade åtgärder när det gäller tullövervakningen och framför allt den övervakning som avser narkotika. Behovet av effektivare verksamhet accentueras mot bakgrunden av att tullverkets resurser inskränks. Finland medverkar i ett flertal internationella samarbetsavtal som inom ramen för tullsamarbetsrådet har slutits för bekämpande av narkotikahandeln. Dessa samarbetsavtal förpliktar avtalsparterna att bl.a. lämna uppgifter till varandra. De stora mängderna av narkotika tagna i beslag inne i landet jämförda med mängderna beslagtagna vid gränsen bevisar att bevakningsmedel vid gränsen bör effektiviseras för att rikta kontrollåtgärderna bättre än hittills, varmed också onödiga granskningar minskar. Rätten att få personuppgifter i form av massutlämnande av trafikidkares platsboknings-, statistikförings- samt passagerar- och besättningsuppgifter är liksom rätten att föra register om dessa uppgifter med tanke på förebyggandet och förundersökningen av tullbrott oerhört viktiga och effektiva metoder. Det föreslås att 5 § 3 punkten tullagen, som redan innehåller stadganden om erhållande av uppgifter, skall utökas med stadganden om den nämnda rätten. Samtidigt föreslås det att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket angående de personregister som för nämnda ändamål förs i tullverket skall kunna stadgas genom förordning. Genom de stadganden som fogas till tullförordningen är det meningen att närmare definiera användningssyftet i fråga om registren samt rätten att lämna ut uppgifter ur registren (se 25 a § i bifogade utkast till förordning).

1.4. Elektronisk förtullning

I och med att den elektroniska datatrafiken har utvecklats ersätts de skriftliga handlingar som behövs inom utrikeshandeln i allt större utsträckning av meddelanden som lämpar sig för automatisk databehandling och som överförs via datatrafiknät. Eftersom förtullningen

av handelsvaror redan nu sker nästan uteslutande med hjälp av adb, kan man genom att direkt använda de uppgifter som parterna inom utrikeshandeln utbyter i elektronisk form spara avsevärda kostnader för databehandlingen samt påskynda förtullningen. Samtidigt minskar också riskerna för fel i och med att man kan frångå ett flertal manuella omkodningskeden.

Tullverket har redan i försökssyfte inlett elektronisk och papperslös förtullning; avsikten är att denna förtullningsform om några år skall vara förhärskande. Också i andra länder, t.ex. i Sverige, Norge och inom Europeiska gemenskapen, eftersträvar man eller är redan delvis inne på motsvarande system, som alltså skall vara internationellt kompatibelt.

Det nuvarande förtullnings- och tullbeskattningssystemet kräver att handlingar används i viss omfattning. Enligt gällande 1 mom. i 8 § tullförordningen skall tullmyndigheten skriftligen ge en varuhavare tillstånd att ta en vara i besittning innan förtullningen slutförts. I praktiken skall också begäran om dylik överlåtelse ges skriftligen. Enligt 13 § i förordningen skall också den egentliga tulldeklarationen i regel göras skriftligen. I vissa fall får tulldeklaration dock göras muntligen, och i vissa fall kan tullmyndigheten och varuhavaren utbyta uppgifter i en form som lämpar sig för datamaskinbehandling. Enligt 39 § tullagen skall över förtullningen meddelas ett förtullningsbeslut som innehåller vissa uppgifter. Förtullningsbeslutet skall åtföljas av en besväransvisning. När ändring söks i ett förtullningsbeslut (48 § tullagen) genom besvär skall i enlighet med 9 b § (659/66) lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden till besvärsskriften fogas det beslut som överklagas i original eller officiellt bestyrkt avskrift.

När uppgifter som ingår i ovan nämnda handlingar förmedlas i elektronisk form inom den elektroniska förtullningen, behöver motsvarande handlingar inte längre användas. De kan visserligen printas ut på papper antingen direkt ur datatrafiknätet eller ur minnet i en enhet för automatisk databehandling, men då är det inte i egentlig mening fråga om handlingar som den andra parten har lämnat in, utan om utskrifter från mottagarens eget datasystem. Därför måste stadgandena ändras så, att uppgifter som lämnas in i form av handlingar eller annan skriftlig form kan levereras även i elektronisk form.

Det föreslås att till 8 § tullagen fogas en ny k-punkt innehållande en definition av tullmeddelande som förmedlas i elektronisk form. Avsikten är att begreppet tullmeddelande skall avse sådana meddelanden, beslut eller andra uppgifter som gäller antingen förtullning eller annan tullklarering och som överförs elektroniskt eller i exempelvis magnetisk form. På grund av den snabba utvecklingen i fråga om databehandlings- och dataöverföringssystemen är det skäl att stanna för en vid definition. — De nuvarande k- och l-punkterna blir l- och m-punkter.

Det föreslås att i lagens 16 § 1 mom. skall stadgas att tulldeklaration och annan uppgift som ges för förtullningen, t.ex. begäran om och tillstånd till utlämnande, kan ges skriftligen eller i form av ett tullmeddelande. De stadganden som motsvarar paragrafens nuvarande innehåll skall enligt vad som förklaras nedan ingå i 14 § 2 mom. Till övriga delar föreslås momentet motsvara 13 § 1 mom. tullförordningen. Dessa stadganden måste anses vara av så central betydelse att det är motiverat att överföra dem från förordningen till lagen. Inom den elektroniska dataöverföringen saknas det än så länge en allmänt tillgänglig metod med vars hjälp det på ett objektivt sätt kan verifieras om och när data har avsänts eller mottagits. Ansvaret för att ett meddelande har skickats kan därmed inte påföras någon annan än avsändaren. Det föreslås att ett stadgande beträffande detta ansvar fogas till 16 § 2 mom. Eftersom elektronisk förtullning också annars är ett tekniskt komplicerat och krävande förfarande, som inte kan tillämpas på kontantförtullning, föreslås det att i nämnda moment även skall ingå en begränsning om att tullmeddelande skall kunna användas endast av en i 8 § e punkten definierad registrerad kund som dessutom uppfyller de av tullstyrelsen fastställda villkoren i fråga om såväl datateknik som förtullningssystem. Det föreslås att i 3 mom. stadgas om den tidpunkt när ett tullmeddelande anses ha kommit till mottagarens kännedom. Denna tidpunkt skall så långt det är möjligt definieras på samma sätt som när det gäller mottagande av uppgifter per post: mottagaren anses ha tillgång till meddelandet när detta har inkommit till mottagarens datasystem, dvs. till hans s.k. elektroniska postlåda. Om denna tidpunkt inte kan utredas anses meddelandet ha inkommit vid den tidpunkt när det har avsänts. Eftersom ett meddelande till

följd av oförutsedda faktorer dock kan bli fördröjt av orsaker som är helt oberoende av avsändaren, t.ex. på grund av störningar eller anhopning av meddelanden i datatrafiknätet, är det skäligen att stadga att ett meddelande som skall inkomma inom föreskriven tid anses ha kommit i tid, ifall det har avsänts inom loppet av den stadgade tiden. Eftersom tullmeddelande kan användas oberoende av tjänstetid eller annan arbetstid, föreslås det att ett tullmeddelande som skall inkomma inom en viss tid skall kunna sändas före utgången av den sista föreskrivna dagen, dvs. dygnet.

Enligt förslaget skall även andra handlingar, bl.a. förtullningsbeslut, kunna meddelas i form av tullmeddelande. Avsikten är att ett stadgande med detta innehåll skall fogas till 39 § som gäller beslutets form. Enligt samma paragraf skall beslutet åtföljas av en besvärshanvisning. Inom systemet kan besvärshanvisningen fogas automatiskt till beslutet. Om besvär anförs över ett förtullningsbeslut skall, såsom här ovan konstaterats, själva beslutet eller en kopia av detta fogas till besvärsskriften. Om förtullningsbeslutet inte kan levereras i elektronisk form och om det i praktiken inte heller är möjligt att på tjänstens vägnar få en styrkt kopia av beslutet, föreslås det att till 48 § 1 mom. tullagen, som gäller anförande av besvär över en distriktstullkammars beslut och besvärstiden, fogas ett stadgande, enligt vilket det i fråga om beslut som har erhållits i form av tullmeddelande till besvärsskriften skall fogas en läsbar skriftlig utskrift av beslutet. Vid behov kan utskriftens överensstämmelse med förtullningsbeslutet kontrolleras i tullens adbregister. I 9 b § 2 mom. lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden stadgas även att man till följd av särskilda stadganden kan avvika från kravet om bilagor till besvärsskriften.

1.5. Andra ändringar

Sändning av oförtullad vara till en annan ort

Enligt 10 § 2 mom. kan en importerad vara före förtullningen bl.a. sändas till en annan ort och först på bestämmelseorten anmälas till förtullning. Avsikten med detta är närmast att möjliggöra förtullningen på varuhavarens hemort eller den ort där han är verksam och att därmed göra det lättare för varuhavaren att

uppfylla förtullningsplikten. Härigenom kan förtullningarna även koncentreras oberoende av den egentliga införselorten. I samband med detta s.k. förpassningsförfarande anses i enlighet med 14 § den för förtullningen stadgade tiden börja först från och med den dag då varan har kommit fram till sin bestämmelseort. Förfarandet har dock kunnat utnyttjas enbart för att skjuta upp förtullningen och betalningen av tull; ibland har man genom förpassning rentav flyttat över förtullningen till en annan tullanstalt i hopp om att där få en fördelaktigare tullbehandling av varan. Av dessa orsaker är det nödvändigt att begränsa användningen av förpassning så, att man direkt med stöd av lag har rätt till endast en överföring. Därmed kan det egentliga syftet med förpassning i normala fall uppnås. Om det i undantagsfall är nödvändigt att sända en vara vidare, skall detta enligt förslaget kräva tullmyndighetens medgivande.

Genomförelse

Enligt 11 § (1311/91) tullagen är transport av en vara genom ett tullområde tillåten, om inte annorlunda stadgas eller om inte den myndighet som har rätt att bevilja tillstånd till införelse eller utförelse bestämmer något annat. Tidigare var däremot genomförelse av en vara förbjuden, om även införelse av varan var förbjuden, såvida inte den behöriga myndigheten tillåtit genomförelse. Stadgandena har i bägge dessa former lett till oklarheter i fråga om myndigheternas behörighet. Vid tillämpningen av det nuvarande stadgandet har problemen närmast visat sig däri, att de myndigheter som beviljar tillstånd inte alltid i tid kan få uppgifter om varor som skall transporteras genom ett tullområde och därför inte kan reagera på genomförelsen. I tullagen regleras i allmänhet inte vilka varor som får föras in eller föras ut, utan begränsningarna ingår i den speciallagstiftning som gäller respektive vara eller produktgrupp. Därför förefaller det ändamålsenligt att inte i tullagen ta ställning till om genomförelse tillåts eller inte, utan i stället hänvisas till annan lagstiftning. Det bör givetvis vara möjligt att även på oförtullade genomförelselvaror tillämpa t.ex. stadgandena om tullövervakning. Sålunda föreslås det att 11 § tullagen i enlighet med det ovan sagda ändras till ett hänvisningsstadgande.

Tidsfrister för tulldeklaration samt uppgifter som skall lämnas om annan tullklarering

Importvaror och exportvaror skall förtullas eller tullklareras på något annat i 10 § tullagen stadgat sätt. I 10 § tullagen stadgas om vissa andra tullklaringsformer, som i flertalet fall är att betrakta såsom temporära åtgärder vilka föregår förtullningen. Dessa tullklaringsformer är överföring till tullager eller friområde eller sändning till en annan ort (förpassning), temporär och tullfri införsel till tullområdet, återsändning från tullområdet eller genomförelse genom detta. Vid förtullning av importvara skall tulldeklaration i enlighet med huvudregeln i 14 § ges inom 15 dagar från införseldagen; i vissa fall räknas denna tidsfrist från en senare tidpunkt, t.ex. från det att de föregående tullklaringsåtgärderna har avslutats.

Lagen stadgar dock inte om tidsfrist för andra tullklaringsåtgärder än för inledande av förtullning. I praktiken har myndigheterna i enlighet med det uttryckliga stadgandet som ingick i den tidigare tullagen (271/39) iakttagit ovan nämnda 15 dagars tidsfrist för tulldeklarering av importvara. I vissa fall har varuhavarna dock, efter att ha överskridit den tidsfrist som stadgats för tulldeklarationen, exempelvis kunnat förpassa varan till en annan ort, där varuhavarna har fått en ny och lika lång tidsfrist för anmälan till förtullning. På detta sätt har det gått att undvika i 36 och 37 §§ avsedd tullhöjning och felavgift som kan upp bäras till följd av dröjsmål.

Därför föreslås det att lagens 14 § utökas med ett stadgande enligt vilket också annan tullklaringsåtgärd utöver förtullning skall vidtas inom 15 dagar från införseldagen. Samtidigt föreslås det att strukturen i lagen ändras så, att 1 och 2 mom. i 14 § förenas till ett 1 mom. som gäller tidsfristen för importförtullning samt att det nuvarande stadgandet i 16 § gällande vissa uppgifter som skall lämnas med tanke på tullklaringsåtgärder förenas med det nya stadgandet om tidsfrist för andra tullklaringsformer till ett 2 mom. Det nya 3 mom. skall enligt förslaget gälla endast tidsfristen för exportförtullning.

Enligt stadgandet i 14 § 1 mom. skall tulldeklaration i fråga om exportvara ges inom 7 dagar från utförseldagen. Skyldigheten att göra anmälan i efterhand har dock i många fall försumrats, eftersom påföljderna av dröjsmål är synnerligen lindriga i och med att utförelsen

är skattefri. Övervakningen av exporten har på senare tid dock accentuerats märkbart bland annat av den orsaken att Finland har anslutit sig till eller håller på att gå med i avtalsrangemang som förpliktar medlemsländerna att följa med och ibland även begränsa exporten av vissa varor som omfattas av avtalen. Om exportvaror inte behöver anmälas till myndigheterna före själva exporten, kan nämnda förpliktelser inte iakttas. Det har inte heller varit möjligt att före exporten inspektera sådana varor för vilka exportören eller tillverkaren kan få olika förmåner, såsom exportstöd eller prisskillnadsersättning. Vid utredandet av dylika missbruk har man i många fall haft endast bokföringsuppgifter och annan skriftlig dokumentation att stöda sig på.

Mot bakgrunden av det ovan anförda föreslås det att i ett nytt 3 mom. i 14 § skall stadgas att tulldeklarationen beträffande exportvaror skall ges före exporten och i enlighet med närmare föreskrifter som tullstyrelsen meddelar. Därmed kan tullstyrelsen när den fastställer tidsfrister och andra villkor för anmälningar beakta de krav som ställs på grund av särdragen inom handeln med och transporten av exportvaror. Ändringen innebär att exportörerna blir tvungna att påskynda uppgörandet av exporthandlingarna. Å andra sidan kräver redan nuvarande stadganden (7 § tullförordningen) tullmyndighetens tillstånd för lastning av exportvaror i ett exportfordon. Härvid skall tullmyndigheten underrättas om de väsentliga uppgifter beträffande varan som i vissa fall är helt identiska med de uppgifter som i samband med export krävs i tulldeklarationen. — Enligt 17 § tullagen kan distriktstullkammaren i enskilda fall och tullstyrelsen i övriga fall förlänga den i 14 § stadgade tullklareringstiden. Likaså kan undantag beviljas från den tidsfrist som har stadgats för anmälningsplikten och för avgivandet av tulldeklaration.

Behörigheten gällande tillstånden att hålla tullterminal, friområde och provianteringslager; rätten att hålla skattefri butik samt syftet med provianteringslager

Inom förvaltningen har man på senare tid generellt försökt överföra den beslutanderätt — framför allt beslut om tillstånd — som gäller enskilda fall närmare beslutstagarens nivå. Genom en ändring av 19 § tullagen överfördes

beviljandet av tillstånd att hålla tullterminal räknat från ingången av 1988 från tullstyrelsen till distriktstullkammaren, med undantag av fall där terminalen inte hålls på en allmän trafikplats. Enligt 3 § tullförordningen definierar tullstyrelsen de allmänna trafikplatserna på basis av kriterierna i paragrafen. Eftersom det i praktiken dock är distriktstullkamrarna som bedömer huruvida kriterierna för allmän trafikplats uppfylls och om tullterminalen i fråga är nödvändig, föreslås det att 19 § tullagen ändras så, att tillståndet att hålla tullterminal alltid beviljas av distriktstullkammaren. Samtidigt föreslås att det stadgande i 2 mom. som gäller återkallande av tillstånd att hålla tullterminal förenas med samma moment som stadgar om beviljandet av tillstånd. Samma myndighet som beviljat tillståndet skall givetvis ha rätt att återkalla detta.

Beviljandet av tillstånd att inrätta friområde överfördes 1991 genom en ändring av 23 § 2 mom. tullagen från statsrådet till finansministeriet. Rätten att återkalla tillståndet kvarstod dock med stöd av 3 mom. hos statsrådet. Det föreslås nu att nämnda rätt överförs till finansministeriet. I analogi med ovan nämnda ändring i 19 § föreslås vidare att stadgandet om återkallande förenas med samma, dvs. 2 mom. som gäller beviljande av tillstånd, varvid nuvarande 3 mom. kan upphävas.

Rätten att bevilja tillstånd att inrätta tullager och provianteringslager överfördes vid ingången av 1988 och med stöd av en ändring av 29 § tullagen från tullstyrelsen till distriktstullkamrarna. Enligt 27 § 2 mom. kvarstod dock tullstyrelsens rätt att bevilja tillstånd för förädling av varor i ett provianteringslager. Dessa tillstånd är av ringa betydelse; de bästa förutsättningarna att bedöma behoven i fråga har de lokala myndigheterna. Därför föreslås det att 27 § 2 mom. tullagen ändras så, att distriktstullkammaren får rätt att bevilja tillstånd för förädling av varor i ett provianteringslager.

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som ingicks den andra maj 1992 träder i kraft under den närmaste tiden. Enligt 31 artikeln i avtalet har medlemsstaternas medborgare rätt att fritt etablera sig inom det ekonomiska samarbetsområdet samt att idka näringsverksamhet eller grunda och leda företag på samma villkor som EES-statens egna medborgare. Enligt 31 § 1 mom. tullagen kan tillstånd att inrätta i 30 § avsedd skattefri butik utöver staten och kommunerna beviljas endast

inhemska bolag. Det föreslås att sistnämnda begränsning upphävs, eftersom den strider mot EES-avtalet och också annars är uppenbart onödig. Samtidigt föreslås det att också de andra begränsningar gällande personer som håller skattefri butik skall slopas; det föreslås att tillståndet uttryckligen skall beviljas på ansökan, varvid sökandens lämplighet, såsom tillförlitlighet, solvens m.m., utreds särskilt från fall till fall. Vidare föreslås det att villkoren för återkallande av tillstånd att hålla skattefri butik samt stadgandenas struktur förenhetligas med stadgandena om tullterminal och friområde. — Avsikten är att motsvarande begränsning som i 20 § tullförordningen avser utlänningars rätt samt vissa personliga kvalifikationer vid innehav av friområde samtidigt skall upphävas.

I 25 § tullagen stadgas bl.a. om avsikten med provianteringslager, varvid hänvisas till varor som avses i 15 § 1 punkten och 16 § 2 punkten tullskattelagen (575/78). Med hänvisningen till förstnämnda lagrum avses i det ursprungliga stadgandet sådan proviant och andra förnödenheter som enligt stadgandena är tullfria för fordon i utrikestrafik. I sistnämnda lagrum stadgades om tullfria varor som är avsedda för främmande maktens diplomatiska beskickningar samt för diplomater m.fl. Genom en ändring av tullskattelagen (1386/92) har dessa stadganden om tullfrihet överförts till nya 7 b och 16 a §§. Därför föreslås det att 25 § tullagen ändras att motsvara ändringarna i tullskattelagen så, att hänvisningarna till ovan nämnda lagrum ersätts med hänvisningar till 7 b och 16 a §§ tullskattelagen.

Uppbörd av tullhöjning eller felavgift i samband med annan tullklarering än förtullning

Enligt 36 och 37 §§ tullagen kan tullen höjas eller felavgift uppbäras endast om tulldeklaration eller annan anmälning till förtullning har försummats eller om den är felaktig eller har lämnats efter stadgad tid. När det gäller motsvarande överträdelse inom den övriga tullklareringen, t.ex. vid placering i lager, förpassning, genomförelse eller temporär tullfri införelse kan nämnda påföljder inte tillämpas. Försummelse eller felaktigt förfarande i anslutning till dessa åtgärder kan dock leda till att betalningen av skatt fördröjs eller rentav uteblir helt. Därför föreslås det att 37 § utökas med ett 2 mom.,

enligt vilket tullhöjning eller felavgift kan upp bäras också i samband med andra tullklaringsformer än förtullning. Eftersom sistnämnda tullklaringsformer i allmänhet endast skjuter upp förtullningen, varvid deras inverkan på den slutliga beskattningen i regel är av lindrigare art, föreslås det att felavgiften skall uppgå till högst 10 000 mk i stället för tidigare 15 000 mk. Samtidigt föreslås det att ordalydelsen i 1 mom. preciseras så, att det i stället för hänvisningen till 36 § 1 mom. talas direkt om dröjsmål eller felaktigt förfarande, vilkas påföljder nämnda lagrum uttryckligen stadgar om.

I 37 a § stadgas om den tidsfrist för tullhöjning och felavgift som fastställs räknat från tidpunkten när förtullningsbeslutet gavs. Eftersom det i samband med ovan avsedda andra tullklaringsformer inte ges förtullningsbeslut, är det ändamålsenligt att tidsfristen i fråga räknas från tidpunkten när själva tullklaringsåtgärden vidtogs eller, om åtgärden har försumrats, från tidpunkten när den senast borde ha vidtagits (se ovan motiveringen till ändring av 14 §). Därför föreslås det att ett stadgande med ovan nämnda innehåll fogas till 37 a §.

Återställande av beslagtagna vara; försäljning, överlåtelse eller förstöring av vara som omhändertagits av staten; överskott och underskott vid tullauktion

En beslagtagna vara, om vilken domstolen har bestämt att den skall återställas till ägaren, skall enligt 62 § 3 mom. tullklareras på behörigt sätt. I lagen stadgas inte att en vara som har återställts till ägaren på annat sätt än genom domstols beslut skall tullklareras. Beslaget kan dock av varierande orsaker förfalla redan före rättegången eller utan sådan. Dessutom kan t.ex. chauffören eller speditören ha panträtt i varan, varvid varan skall återställas till panthavaren. Därför föreslås det att i 62 § 2 mom. skall stadgas att en beslagtagna vara, om vilken har bestämts att den skall återställas till ägaren eller till den som annars har rätt till varan, skall tullklareras på behörigt sätt. — Enligt nuvarande 2 mom. skall förverkad vara, vars införsel är förbjuden, användas för ändamål som tullstyrelsen fastställt. Eftersom stadganden om förverkad vara även ingår i 63 §, med stöd av vilken även kan bestämmas om användningen av varor som är belagda med införselbud, föreslås det för undvikande av

överlappande reglering att stadgandena i 2 mom. slopas och ersätts med ovan föreslagna stadganden om återställande av varor.

När tullagen ändrades 1987 fogades till 63 § bl.a. stadganden enligt vilka utöver varor som förverkats också sådana varor för vilka tullen inte har betalats samt varor som har lämnats kvar hos tullmyndigheten och som trots den i 27 § 3 mom. tullförordningen stadgade uppmaningen inte har avhämtats inom stadgad tid, kan, om finansministeriet så bestämmer, i stället för att säljas på tullauktion överlämnas till en statlig inrättning för användning vid denna eller av särskilda skäl även för annat bruk, ifall varorna på grund av i paragrafen nämnda orsaker inte kan säljas eller om försäljning inte är ändamålsenlig. Finansministeriet kan även bestämma att en vara som inte har något nämnvärt försäljnings- eller bruksvärde skall förstöras.

För undvikande av reglering på många nivåer föreslås det att det stadgande i 27 § 3 mom. tullförordningen som gäller uppmaning att avhämta varor som lämnats kvar hos tullmyndigheten skall överföras till lagen och där ingå i stadgandena om tullauktion.

Sedan rätten att överlämna varor med stöd av 63 § numera också gäller varor som inte har förtullats eller för vilka tullen inte har betalats eller varor som inte har avhämtats, har ordalydelsen i 2 och 3 mom. enligt vilken en vara "överlämnas till en statlig inrättning -- eller -- för annat bruk" lett till oklarheter beträffande substansen i den rätt som överlämnas. Enligt de ursprungliga stadgandena fick endast varor som redan överlåtits till staten utan att säljas på tullauktion överlämnas enbart till en statlig inrättning för användning vid denna, varvid ägaren till varan förblev densamma. Att lämna en vara oförtullad eller oavhämtad eller att lämna tullen obetalad inverkar dock inte i sig på ägoförhållandena beträffande en vara. Också en oförtullad vara är endast sådan pant för obetalda skatter som realiserats vid tullauktionen; med stöd av 64 § tullagen har ägaren i dessa fall rätt till överskottet. Trots att avsikten med de ändringar som gjorts i paragrafen förmodligen varit att finansministeriet skall kunna överlåta alla de rättigheter till varor som anges i 1 mom. antingen till en statlig inrättning eller en annan mottagare, är det motiverat att anse att ordalydelsen endast berättigar till överlåtelse av användningsrätten; äganderätten till varor som förverkats eller överlåtits till

staten skulle därmed kvarstå hos staten, medan äganderätten till oförtullade eller oavhämtrade varor skulle kvarstå hos den egentliga ägaren. Därför föreslås det att ordalydelsen i 2 mom. förtydligas så, att det inte längre stadgas om överlåtelse för användning, utan om överlåtelse av en vara till en statlig inrättning eller till en annan mottagare, varvid äganderätten till en vara som inte ägs av staten skulle övergå till mottagaren av överlåtelsen. Samtidigt föreslås det att det stadgande i 3 mom. som gäller vissa ändamålsenlighetsaspekter skall fogas till de i 2 mom. nämnda andra grunderna för överlåtelse. Ytterligare föreslås det att det uttryckligen skall stadgas att finansministeriet kan använda sin bestämmanderätt i enskilda fall och att ministeriet, med tanke på framför allt regelbundet återkommande fall, skall ha rätt att meddela allmänna föreskrifter om överlåtelse eller förstöring. — För en förbättring av åskådligheten föreslås det samtidigt att paragrafens 1 mom. ges formen av en numrerad förteckning.

För beslut om att en vara som avses i 63 § 1 mom. skall förstöras krävs det enligt 2 mom. att varan inte har något nämnvärt försäljnings- eller bruksvärde. Om en vara har nämnvärt försäljnings- eller bruksvärde och om det inte finns hinder för att den säljs eller används, torde det dock vara självklart att den inte behöver förstöras. Därför föreslås det att specialvillkoret gällande förstöring slopas i lagen. Avsikten är att finansministeriet skall kunna definiera såväl gränserna för försäljnings- och bruksvärdena som de andra villkoren för förstöring. Samtidigt blir det möjligt att på ett flexibelt sätt bestämma om hanteringen av varor som snabbt förfars.

Av de medel som inflyter vid en tullauktion skall det överskott som återstår när de till varan anslutna kostnader som nämns i 64 § 1 mom. har betalats redovisas till staten med stöd av 2 mom., om inte varuhavaren inom ett år från auktionen gör anspråk på överskottet. Enligt samma moment skall varuhavaren underrättas om överskottet. Ibland är det dock omöjligt att expediera detta meddelande, eftersom man inte alltid vet vem varuhavaren är eller var han befinner sig. I dylika fall kan överskottet inte redovisas över huvud taget. Därför föreslås det att underrättelse om överskottet skall göras endast om detta är möjligt; i annat fall skall överskottet kunna redovisas till staten när den stadgade tiden har löpt ut.

Enligt förslaget skall skyldigheten att underrätta varuhavaren därmed vara villkorlig på samma sätt som skyldigheten att uppmana varuhavaren att avhämta en vara. Sistnämnda stadgande, som ingår i 27 § 3 mom tullförordningen, föreslås bli flyttat till 63 §.

Om auktionspriset inte täcker de kostnader som nämns i 64 § 1 mom. skall underskottet enligt 3 mom. indrivnas hos varuhavaren under förutsättning att varan har anmälts till förtullning och inte har överlåtit till staten. Villkoret beträffande varans anmälan till förtullning härstammar från den gamla tullagen och det har kommit till i en situation där alla lagenligt införda varor omhändertogs av tullen tills varan var förtullad och tullen betalad. Försök att föra in varor utan förtullning ledde i allmänhet till beslagtagnin och andra relativt tunga straffrättsliga påföljder, förutsatt att den som fört in varorna påträffades. I fråga om dessa varuhavare var det därför inte nödvändigt att stadga om skyldighet att täcka underskott. Enligt det nuvarande förtullningssystemet och på grund av de lagändringar som har gjorts på senare tid kan stadgandet dock leda till motsatt resultat än vad som varit avsikten: en varuhavare som har uppfyllt sin anmälningsplikt åläggs att betala underskottet, medan den som försummat denna plikt kan undgå betalningen. Vid ingången av 1991 ändrades strafflagen nämligen så, att en vara som införts till landet genom förskingring av tullavgift inte längre av domstol döms förverkad till staten; likaså kan smugglad vara dömas förverkad endast på vissa villkor och enligt vissa begränsningar. Om en sådan vara, som kan anses ha varit i olaglig användning inom tullområdet och inte under tullövervakning, dock på andra grunder säljs på tullauktion i enlighet med 63 §, skall ett eventuellt underskott även kunna indrivnas hos varuhavaren. Å andra sidan är det inte nödvändigt, och av praktiska orsaker sällan ens möjligt, att indriva underskott för en sådan vara som har förts in i landet på lagligt sätt, men som sedan utan förtullningsanmälan har lämnats till tullövervakningen, dvs. i regel till en tullterminal eller ett tullager. Av nämnda orsaker föreslås det att 64 § 3 mom. ändras så, att underskott skall indrivnas även när varan inte har anmälts till förtullning eller annars tullklarats, om den har använts inom tullområdet, dvs. åtminstone i praktiken utanför tullövervakningen.

2. Propositionens verkningar

Såsom här ovan konstaterades tillämpas elektronisk förtullning redan i experimentsyfte, varför de föreslagna lagändringarna inte är nödvändiga med tanke på denna tillämpning. De ändringar som ansluter sig till den nya förtullningsformen behövs närmast på grund av formella orsaker av förvaltnings- och skatterättslig karaktär. Avsikten med ändringarna är att underlätta och förenkla systemet. Om en övergång till elektronisk förtullning kan ske såsom planerats och i planerad omfattning, kommer inom tullverket under de närmaste åren att kunna frigöras 50--100 personer som för närvarande handhar främst den manuella handläggningen av uppgifter. I fråga om personalkostnaderna skulle bruttoinsparingen härvid vara högst ca 15 milj. mk på årsnivå. Om förtullningsprocessen blir maskinell innebär detta dock att man går miste om möjligheten att i själva förtullningsskedet kontrollera uppgifter som baserar sig på skriftliga handlingar. Därför måste de system för efterkontroll och företagskontroll, som redan nu är i bruk, förstärkas genom att man flyttar över och utbildar åtminstone en del av ovan nämnda personal till dessa mer krävande uppgifter. Likaså har planeringen, införandet och upprätthållandet av systemet medfört — och kommer också i framtiden att medföra — planerings-, utrustnings- och driftskostnader för både tullverket och de kunder som övergår till elektronisk förtullning. Eftersom avsikten dock är att systemet skall utgöra endast ett av elementen inom ett omfattande datakommunikations- och databehandlingsnät som planeras inom förvaltningen och näringslivet, framför allt inom utrikeshandeln, är det svårt att någorlunda exakt bedöma vilka kostnaderna kan bli för uttryckligen och enbart den elektroniska förtullningen. Det är dock uppenbart att dessa kostnader blir betydligt lägre än de besparingar som kan uppnås. Planerings-, utrustnings-, och nätkostnaderna samt övriga kostnader för den elektroniska förtullningen beräknas i tullverket uppgå till 2--3 milj. mk. För tullverkets kunder varierar motsvarande kostnader mellan 50 000 och 200 000 mk; tack vare den tekniska utvecklingen och det expanderande datakommunikationsnätet torde anslutningskostnaderna sjunka i framtiden. På längre sikt kommer systemet att innebära åtminstone funktionella besparingar för kun-

dernas del. En snabbare förtullningsprocess leder till att tullräkningarna betalas något tidigare, och därigenom mottar också tullverket skatter enligt en snabbare tidtabell. På det hela taget torde det föreslagna systemet för övrigt svara också mot kundernas intressen.

Inte heller när det gäller den elektroniska förtullningens verkningar i fråga om organisation kan man konstatera att verkningarna är en egentlig följd av de nu föreslagna lagändringarna. Utom att det nya förtullningssystemet, såsom ovan konstaterades, gör det möjligt att minska tullverkets personal, orsakar det nya systemet också betydliga förändringar inom organiseringen av förtullningen och därmed också inom fördelningen av resurserna när det gäller personal och adb.

Den ifrågavarande s.k. EDI-förtullningen (Electronic Data Interchange) har beretts inom ramen för ett större internationellt utvecklings- och standardiseringsprojekt under ledning av framför allt Förenta Nationernas ekonomiska och sociala råd i Europa. Europeiska gemenskapernas kommission har betonat att ett införande av ovan avsedda system är av central betydelse när det gäller skötseln av gemenskapens centraliserade utrikeshandels- och tullsystem också i fråga om länder som nyligen ansökt om medlemskap. Det system som införs i Finland är tekniskt detsamma som det som redan är i partiell användning inom gemenskapen.

De ekonomiska och organisatoriska verkningarna av de andra ändringar som föreslås är svåra att bedöma men tämligen små. Möjligheten att uppbära felavgift även i samband med annat tullklaringsförfarande än i samband med förtullning ökar något beloppet av felavgifter, och torde samtidigt förbättra åtgärderna rent kvalitativt. Genom de överföringar av behörigheten som gäller tullterminaler och tullager samt friområden elimineras det tillståndsförfarande som hittills krävts på två olika nivåer. Genom att såväl tillgången till personuppgifter som registreringen förenklas, kan utredningen av tullbrott effektiviseras. Å andra sidan är det sannolikt att myndigheternas arbetsmängd kommer att öka i någon mån till följd av dels skyldigheten att upprätthålla register, dels de formkrav som ställs vid omhändertagande av en vara och vid kroppsbesiktning.

3. Beredningen av propositionen

Ändringarna har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet och tullstyrelsen. I förslaget har beaktats bl.a. de erfarenheter som inhämtats vid försöken med elektronisk förtullning. Beträffande propositionen har utlåtande begärts av justitieministeriet, utrikesministeriet och dataombudsmannen.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Riksdagens justitieombudsman har, såsom här ovan konstaterats, fäst avseende vid tullmyndigheternas befogenhet att omhänderta en vara även annars än vid införsel till landet samt att i samband med tullåtgärder verkställa visitation av en person. Justitieombudsmannen har ett antal gånger riktat en begäran om utredning till finansministeriet, varvid han har påpekat att lagstiftningen om nämnda åtgärder inte helt stämmer överens med förpliktelserna enligt Europarådskonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Dessa krav har beaktats i denna proposition.

5. Närmare stadganden

Med stöd av 71 § tullagen har närmare stadganden angående verkställigheten av lagen utfärdats genom förordning. Ovan har konstaterats att de lagändringar som nu föreslås förutsätter ändringar också i tullförordningen. Ett utkast till förordning, som innehåller även vissa ändringsförslag som är oberoende av ändringarna i lagen, bifogas denna proposition. Avsikten är att ändringarna skall träda i kraft samtidigt som ändringarna i tullagen träder i kraft.

EES-avtalet förutsätter, som ovan i motivering till ändring av 32 § har konstaterats, lindrande av begränsningar på rätten att hålla skattefri butik. Riksdagen har förelagts en proposition om ändring av strafflagen bl.a. så att till lagen, dess 32 kapitel 1 § nytt 2 mom. fogas stadganden om straffbarhet såsom håle-ribrott av den s.k. penningtvätt, maskering av en genom brott åtkommen fördel så att den ser lagligt ut (reg.prop. 180/1992 rd.). Behovet av kriminalisering beror närmast på att Finland står i beråd att ansluta sig till Förenta Nationernas konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen som antogs i Wien 1988. Finland har dessutom förbundit sig att iakttaga de rekommendationer till förhindrande av penningtvätt som har utarbetats inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Förbindelserna förutsätter utnyttjande av även sådan behörighet som i allmänhet tillkommer tullmyndigheterna. Därför borde den ovan avsedda penningtvätten kriminaliseras även som tullbrott. Efter att den nämnda lagen om ändring av strafflagen har blivit stadfäst skulle de i tullagens 8 § j-punkten definierade tullbrotten kunna kompletteras med gärningen i fråga genom att i det sistnämnda stadgandet hänvisa till sagda moment i strafflagen. Samtidigt skulle det vara motiverat att förtydliga ordalydelsen av denna tullagens punkt.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i tullagen av den 14 juli 1978 (573/78) 23 § 3 mom. och 62 § 3 mom.,
ändras 5 § 1 och 3 punkten, 10 § 2 mom., 11, 14, 16 och 19 §§, 23 § 2 mom., 25 §, 27 § 2 mom.,
 31, 37, 37 a och 39 §§, 48 § 1 mom., 62 § 2 mom., 63 § och 64 § 2 och 3 mom.,
 av dessa lagrum 11 § och 23 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 1 november 1991 (1311/91),
 14 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 9 juli 1982 (547/82), 19, 25 och 37 a §§, 48 §
 1 mom. och 63 § sådana de lyder i lag av den 23 december 1987 (1165/87), 31 § sådan den lyder
 delvis ändrad genom sistnämnda lag och 37 § sådan den lyder i lag av den 18 mars 1983 (288/83),
 samt

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 23 december 1987, nya
 2 och 3 mom. och till 8 §, sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag och lag av den
 24 augusti 1990 (791/90), en ny k-punkt, varvid de nuvarande k- och l-punkterna blir l- och
 m-punkter, som följer:

5 §

Då tullåtgärder vidtages äger vederbörande myndighet rätt att

1) hejda och kontrollera fordon, kvarhålla en vara och omhändertaga en vara som inte har anmälts till förtullning samt använda sådana maktmedel som med beaktande av tullåtgärdens art och situationen kan anses försvarliga;

3) av myndigheter, samfund och enskilda personer på begäran få behövliga handlingar och uppgifter om varuhavare, vara eller fordon eller identiteten i fråga om passagerare eller den som hör till fordonets personal, varvid nämnda personuppgifter för förhindrande av tullbrott och för förundersökning även kan erhållas i form av sådant massutlämnande som avses i personregisterlagen (471/87);

Angående de personregister som förs i tullverket för förebyggande och undersökning av tullbrott stadgas genom förordning.

Kroppsbesiktning och annan undersökning än sådan som avser en persons resgods eller ytterkläder kan med stöd av 1 mom. 6 punkten göras även utan att utföra en förundersökning på en person som på sannolika skäl misstänks för ett brott för vilket det strängaste straffet är fängelse i mer än sex månader. Om åtgärden beslutar en tullman vars tjänsteställning är minst tulluppsyningsman. När dessa åtgärder vidtas skall i övrigt i tillämpliga delar iakttagas vad som i tvångsmedelslagen (450/87) stadgas om undersökning som gäller personer.

8 §

I denna lag avses med:

k) *tullmeddelande* som har lämnats i elektronisk form eller annan form som lämpar sig för automatisk databehandling;

l) *tullanstalt* distriktstullkammare, tullkammare och tullstation; samt med

m) *införseldag* och *utförseldag* den dag då till tullmyndighet inlämnats fordons- eller motsvarande anmälan.

10 §

Före förtullningen kan varan överföras till ett friområde eller tullager eller sändas till annan ort. En vara som sänts till annan ort får inte oförtullad sändas vidare utan tullmyndighetens medgivande.

11 §

I fråga om transport av en vara genom tullområdet iakttagas utöver denna lag och de stadganden och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, vad därom särskilt stadgas eller bestäms.

14 §

För en importvara skall tulldeklaration avgas inom 15 dagar från införseldagen. Denna tid skall dock räknas

1) för en vara som sänts till annan ort, från den dag när varan kommit fram;

2) för en vara som temporärt tullfritt har införts till tullområdet, från den dag då förutsättningarna för tullfrihet har upphört att gälla;

3) vid periodförtullning, från periodens slut; samt

4) för en vara som har överförts till tullager eller friområde, från den dag då tullmyndigheten gett sitt tillstånd till att varan får tas ut från lagret.

Den som änskar tullklarera en vara före förtullningen på annat i 10 § avsett sätt skall inom den tid som stadgas i 1 mom. vidta denna åtgärd och lämna tullmyndigheten de uppgifter om varan som behövs för övervakningen och statistikföringen.

För en exportvara skall tulldeklaration avges i god tid före exporten och i enlighet med närmare föreskrifter som tullstyrelsen meddelar.

16 §

Tulldeklaration och andra uppgifter som behövs för förtullningen skall lämnas skriftligen eller i form av ett tullmeddelande. Varor och fordon som resande själva för med sig samt smärre post- och flygfraktsförsändelser kan även anmälas till förtullning muntligen eller på något annat sätt i enlighet med tullstyrelsens föreskrifter.

När uppgifter tillställs tullmyndigheten genom ett tullmeddelande sker detta på avsändarens ansvar. Tullmeddelanden får användas av registrerade kunder, som uppfyller de av tullstyrelsen fastställda data- och förtullningstekniska kraven.

Ett tullmeddelande anses ha kommit till mottagarens kännedom när det har kommit in i mottagarens datasystem. Kan denna tidpunkt inte utredas, anses meddelandet ha nått mottagaren vid den tidpunkt när det har avsänts. En uppgift som ingår i ett tullmeddelande anses ha lämnats inom stadgad tid, om meddelandet har avsänts före utgången av den sista dagen av tidsfristen.

19 §

Tillstånd att hålla tullterminal beviljas av distriktstullkammaren på ansökan och på de villkor som distriktstullkammaren fastställer. Tillståndet kan återkallas om villkoren i tillståndet inte iaktas eller om de förhållanden

som var rådande när tillståndet beviljades väsentligt har förändrats eller om det annars finns vägande skäl för återkallandet.

23 §

Tillstånd att hålla friområde beviljas av finansministeriet på ansökan och på de villkor som finansministeriet fastställer. Tillståndet kan återkallas om villkoren i tillståndet inte iaktas eller om de förhållanden som var rådande när tillståndet beviljades väsentligt har förändrats.

25 §

Tullager är *allmänt tullager*, *enskilt tullager* och *provianteringslager*. Ett allmänt tullager är avsett för allmänt bruk, och ett enskilt tullager är ett lager som hålls av en registrerad kund för eget behov. Ett provianteringslager är avsett för bruk som nämns i 7 b och 16 a §§ tullskattelagen och för förvaring av varor avsedda för försäljning i en skattefri butik samt av varor avsedda för export. Tullstyrelsen bestämmer vilka varor som får förvaras i provianteringslaget.

27 §

Med distriktstullkammarens tillstånd får varor förädlas i provianteringslager.

31 §

Tillstånd att hålla skattefri butik beviljas av finansministeriet på ansökan och på de villkor som finansministeriet fastställer. Tillståndet kan återkallas om villkoren i tillståndet inte iaktas eller om de förhållanden som var rådande när tillståndet beviljades väsentligt har förändrats.

37 §

Om ett dröjsmål eller något annat felaktigt förfarande som avses i 36 § 1 mom. 1—3 punkt gäller förtullning vid vilken tull inte bestäms, eller om tullens belopp är obetydligt och tullhöjning inte har fastställts, kan i *felavgift* uppbäras minst 50 och högst 15 000 mark.

Felavgift kan även uppbäras, om ett dröjsmål eller något annat felaktigt förfarande gäller annan i 9 eller 10 § avsedd tullklarering än förtullning, i felavgift kan dock härvid uppbäras dock högst 10 000 mark.

37 a §

Tullhöjning enligt 36 § och felavgift enligt

37 § kan inom den i 35 § stadgade tiden fastställas räknat från tidpunkten när förtullningsbeslutet gavs eller någon annan tullklaringsåtgärd vidtogs eller borde ha vidtagits.

39 §

Över förtullning och fastställande av annan skatt ges ett *förtullningsbeslut*, vilket även kan ges i form av ett tullmeddelande. Av förtullningsbeslutet skall grunderna för beslutet framgå och till det skall fogas en besväransvisning.

48 §

Ändring i en distriktstullkammarens beslut söks hos tullstyrelsen genom besvär. Besvärsmått på statens vägnar har tullombuden vid distriktstullkamrarna. Besvärsskriften skall tillställas tullanstalten inom besvärstiden. Om ett beslut över vilket besvär har anförts har givits i form av ett tullmeddelande, skall till besvärsskriften fogas en läsbar utskrift av beslutet.

62 §

En beslagtagna vara, om vilken bestämts att den skall återställas till ägaren eller till den som annars har rätt till varan, skall tullklareras på behörigt sätt.

63 §

På tullauktion skall säljas varor som

- 1) har förverkats till staten genom beslut som vunnit laga kraft;
- 2) har överlåtits till staten;
- 3) är under tullövervakning men inte har förtullats eller för vilka tull inte har betalats inom stadgad tid; eller

4) har lämnats kvar hos tullmyndigheten och som inte har avhämtats inom sex månader räknat från det då varuhavaren skriftligen har uppmanats att avhämta varan, eller, om det inte har varit möjligt att ge en uppmaning, från det då varan har lämnats kvar hos tullmyndigheten.

Om en vara som avses i 1 mom. inte kan säljas på grund av lagstiftning som begränsar användning och försäljning av den eller av någon annan orsak som hänför sig till varans art, eller om försäljning av varan inte är ändamålsenlig och det inte stadgats särskilt om användning, överlåtelse eller förstöring av varan, får den, om finansministeriet så bestämmer i ett enskilt fall eller med stöd av allmänna föreskrifter som ministeriet meddelar, överlåtas till en statlig inrättning eller av särskilda skäl även till annan mottagare eller förstöras. Äganderätten beträffande en vara som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten anses vid överlåtelse övergå till staten eller någon annan mottagare.

64 §

Överskott skall redovisas till staten, om varuhavaren inte inom ett år från auktionen gör anspråk på det. Varuhavaren skall om möjligt underrättas om överskottet.

Underskott skall indrivas hos varuhavaren, om varan har anmälts till förtullning och inte överlåtits till staten eller om varan har använts inom tullområdet utan den tullklarering som krävs.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Helsingfors den 15 oktober 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister *Mauri Pekkarinen*

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i tullagen av den 14 juli 1978 (573/78) 23 § 3 mom. och 62 § 3 mom., ändras 5 § 1 och 3 punkten, 10 § 2 mom., 11, 14, 16 och 19 §§, 23 § 2 mom., 25 §, 27 § 2 mom., 31, 37, 37 a och 39 §§, 48 § 1 mom., 62 § 2 mom., 63 § och 64 § 2 och 3 mom., av dessa lagrum 11 § och 23 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 1 november 1991 (1311/91), 14 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 9 juli 1982 (547/82), 19, 25 och 37 a §§, 48 § 1 mom. och 63 § sådana de lyder i lag av den 23 december 1987 (1165/87), 31 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag och 37 § sådan den lyder i lag av den 18 mars 1983 (288/83), samt

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 23 december 1987, nya 2 och 3 mom. och till 8 §, sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag och lag av den 24 augusti 1990 (791/90), en ny k-punkt, varvid de nuvarande k- och l-punkterna blir l- och m-punkter, som följer:

Gällande lydelse

5 §

Då tullåtgärder vidtages äger vederbörande myndighet rätt att:

1) hejda och kontrollera fordon, kvarhålla vara och använda sådana maktmedel som med beaktande av tullåtgärdens art och situationen kan anses försvarliga;

3) av myndighet, samfund och enskilda personer på begäran erhålla nödiga handlingar och uppgifter angående varuhavare, vara eller fordon eller identiteten i fråga om passagerare eller den som hör till fordons personal;

Föreslagen lydelse

5 §

Då tullåtgärder vidtages äger vederbörande myndighet rätt att

1) hejda och kontrollera fordon, kvarhålla en vara och omhänderta en vara som inte har anmälts till förtullning samt använda sådana maktmedel som med beaktande av tullåtgärdens art och situationen kan anses försvarliga;

3) av myndigheter, samfund och enskilda personer på begäran få behövliga handlingar och uppgifter om varuhavare, vara eller fordon eller identiteten i fråga om passagerare eller den som hör till fordonets personal, varvid nämnda personuppgifter för förhindrande av tullbrott och för förundersökning även kan erhållas i form av sådant massutlämnande som avses i personregisterlagen (471/87);

Angående de personregister som förs i tullverket för förebyggande och undersökning av tullbrott stadgas genom förordning.

Kroppsbesiktning och annan undersökning än sådan som avser en persons resgods eller ytterkläder kan med stöd av 1 mom. 6 punkten göras även utan att utföra en förundersökning på en person som på sannolika skäl misstänks för ett brott för vilket det strängaste straffet är fängelse i mer än sex månader. Om åtgärden beslutar en tullman vars tjänstställning är minst tulluppsyningsman. När dessa åtgärder vidtas skall i övrigt i tillämpliga delar iakttas vad som i

Gällande lydelse

8 §

I denna lag avses med:

k) *tullanstalt* distriktstullkammare, tullkammare och tullstation; samt med

l) *införseldag* och *utförseldag* den dag då till myndighet inlämnas fordons- eller motsvarande anmälan.

11 §

Transport av en vara genom ett tullområde är tillåten, om inte annorlunda stadgas i någon annan lag eller förordning eller om inte den myndighet som har rätt att bevilja tillstånd till införsel eller utförsel av en vara bestämmer något annat.

14 §

För importvara skall tulldeklaration avges inom 15 dagar från införseldagen och för exportvara inom 7 dagar från utförseldagen.

I 1 mom. nämnda tider skall dock räknas:

1) för vara som sänts till annan ort, från den dag då varan kommit fram;

2) för vara som temporärt tullfritt införts till tullområdet, från den dag då förutsättningarna för tullfrihet upphört att gälla;

3) vid periodförtullning, från periodens slut; samt

4) för vara som överförts till tullager eller friområde, från den dag då tullmyndighet gett sitt tillstånd till att varan får uttagas från lager.

Föreslagen lydelse

8 §

I denna lag avses med:

k) *tullmeddelande* som har lämnats i elektronisk form eller annan form som lämpar sig för automatisk databehandling;

l) *tullanstalt* distriktstullkammare, tullkammare och tullstation; samt med

m) *införseldag* och *utförseldag* den dag då till tullmyndighet inlämnats fordons- eller motsvarande anmälan.

10 §

Före förtullningen kan varan överföras till tullager eller friområde eller sändas till annan ort.

Före förtullningen kan varan överföras till ett friområde eller tullager eller sändas till annan ort. *En vara som sänts till annan ort får inte oförtullad sändas vidare utan tullmyndighetens medgivande.*

11 §

I fråga om transport av en vara genom tullområdet iakttas utöver denna lag och de stadganden och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, vad därom särskilt stadgas eller bestäms.

14 §

För en importvara skall tulldeklaration avges inom 15 dagar från införseldagen. *Denna tid skall dock räknas*

1) för en vara som sänts till annan ort, från den dag när varan kommit fram;

2) för en vara som temporärt tullfritt har införts till tullområdet, från den dag då förutsättningarna för tullfrihet har upphört att gälla;

3) vid periodförtullning, från periodens slut; samt

4) för en vara som har överförts till tullager eller friområde, från den dag då tullmyndigheten gett sitt tillstånd till att varan får tas ut från lagret.

Den som önskar tullklarera en vara före förtullningen på annat i 10 § avsett sätt skall inom den tid som stadgas i 1 mom. vidta denna åtgärd och lämna tullmyndigheten de uppgifter

Gällande lydelse

16 §
 Angående vara, som före förtullning överföres till tullager eller friområde eller sändes till annan ort eller temporärt får införas tullfritt till tullområdet eller återsändes från tullområdet, skall inom ovan i 14 § stadgad tid till tullmyndighet lämnas för tullövervakning och statistik nödiga uppgifter.

19 §
 Tillstånd att hålla tullterminal beviljas av tullstyrelsen på ansökan och på de villkor som tullstyrelsen fastställer eller, om ansökan gäller tillstånd att hålla tullterminal på en allmän trafikplats, av distriktstullkammaren.

Tullstyrelsen och distriktstullkammaren kan återkalla det tillstånd som avses i 1 mom., om villkoren i tillståndet inte iaktas eller om de förhållanden som var rårande då tillståndet beviljades väsentligt har förändrats, eller om det annars finns vägande skäl för återkallandet.

Tillstånd att inrätta ett friområde beviljas av finansministeriet som även fastställer villkoren för lagerverksamheten.

Statsrådet kan återkalla i 2 mom. avsett

Föreslagen lydelse

om varan som behövs för övervakningen och statistikföringen.

För en exportvara skall tulldeklaration avges i god tid före exporten och i enlighet med närmare föreskrifter som tullstyrelsen meddelar.

16 §
 Tulldeklaration och andra uppgifter som behövs för förtullningen skall lämnas skriftligen eller i form av ett tullmeddelande. Varor och fordon som resande själva för med sig samt smärre post- och flygfraktsförsändelser kan även anmälas till förtullning muntligen eller på något annat sätt i enlighet med tullstyrelsens föreskrifter.

När uppgifter tillställs tullmyndigheten genom ett tullmeddelande sker detta på avsändarens ansvar. Tullmeddelanden får användas av registrerade kunder, som uppfyller de av tullstyrelsen fastställda data- och förtullningstekniska kraven.

Ett tullmeddelande anses ha kommit till mottagarens kännedom när det har kommit in i mottagarens datasystem. Kan denna tidpunkt inte utredas, anses meddelandet ha nått mottagaren vid den tidpunkt när det har avsänts. En uppgift som ingår i ett tullmeddelande anses ha lämnats inom stadgad tid, om meddelandet har avsänts före utgången av den sista dagen av tidsfristen.

19 §
 Tillstånd att hålla tullterminal beviljas av distriktstullkammaren på ansökan och på de villkor som distriktstullkammaren fastställer. Tillståndet kan återkallas om villkoren i tillståndet inte iaktas eller om de förhållanden som var rårande när tillståndet beviljades väsentligt har förändrats eller om det annars finns vägande skäl för återkallandet.

23 §

Tillstånd att hålla friområde beviljas av finansministeriet på ansökan och på de villkor som finansministeriet fastställer. Tillståndet kan återkallas om villkoren i tillståndet inte iaktas eller om de förhållanden som var rårande när tillståndet beviljades väsentligt har förändrats.

(3 mom. upphävs)

Gällande lydelse

tillstånd, om villkoren för tillståndet icke uppfylles eller om de förhållanden som rådde då tillståndet beviljades väsentligt förändrats.

25 §

Tullager är *allmänt tullager, enskilt tullager och provianteringslager*. Allmänt tullager är avsett för allmänt bruk, och enskilt tullager är ett lager som hålls av en registrerad kund för eget behov. Provanteringslager är avsett för bruk som nämns i 15 § 1 punkten och 16 § 2 punkten tullskattelagen och för förvaring av varor avsedda för försäljning i en skattefri butik samt av varor avsedda för export. Tullstyrelsen bestämmer vilka varor som får förvaras i provianteringslager.

Föreslagen lydelse

25 §

Tullager är *allmänt tullager, enskilt tullager och provianteringslager*. Ett allmänt tullager är avsett för allmänt bruk, och ett enskilt tullager är ett lager som hålls av en registrerad kund för eget behov. Ett provianteringslager är avsett för bruk som nämns i 7 b och 16 a §§ tullskattelagen och för förvaring av varor avsedda för försäljning i en skattefri butik samt av varor avsedda för export. Tullstyrelsen bestämmer vilka varor som får förvaras i provianteringslaget.

27 §

I provianteringslager får vara med tullstyrelsens tillstånd förädlas.

Med *distriktstullkammarens* tillstånd får varor förädlas i provianteringslager.

31 §

Finansministeriet beviljar på de villkor som ministeriet bestämmer *inhemska bolag, staten eller kommunerna* tillstånd att inrätta skattefria butiker.

Ovan i 1 mom. avsett tillstånd beviljas för viss tid. Tillståndet kan återkallas, om skäl därtill föreligger.

31 §

Tillstånd att *hålla* skattefri butik beviljas av finansministeriet *för viss tid på ansökan* och på de villkor som finansministeriet fastställer. *Tillståndet kan återkallas om villkoren i tillståndet inte iakttas eller om de förhållanden som var rådande när tillståndet beviljades väsentligt har förändrats.*

37 §

Om i 36 § 1 mom. 1, 2 och 3 punkterna avsett förfarande gäller förtullning vid vilken tull inte bestäms, eller om tullens belopp är ringa och om tullhöjning inte har fastställts, kan i *felavgift* uppbäras minst 50 och högst 15 000 mark.

37 §

Om ett *dröjsmål* eller något annat *felaktigt* förfarande som avses i 36 § 1 mom. 1—3 punkt gäller förtullning vid vilken tull inte bestäms, eller om tullens belopp är obetydligt och tullhöjning inte har fastställts, kan i *felavgift* uppbäras minst 50 och högst 15 000 mark.

Felavgift kan även uppbäras, om ett dröjsmål eller något annat felaktigt förfarande gäller annan i 9 eller 10 § avsedd tullklarering än förtullning, i felavgift kan dock härvid uppbäras dock högst 10 000 mark.

37 a §

Tullhöjning som nämns i 36 § och felavgift som nämns i 37 § kan inom den i 35 § stadgade tiden fastställas även efter det förtullningsbeslut har givits.

37 a §

Tullhöjning enligt 36 § eller felavgift enligt 37 § kan inom den i 35 § stadgade tiden fastställas *räknat från tidpunkten när förtullningsbeslutet gavs eller någon annan tullklaringsåtgärd vidtogs eller borde ha vidtagits.*

Gällande lydelse

39 §

Över förtullning och fastställande av annan skatt meddelas förtullningsbeslut. Av förtullningsbeslutet skall grunderna för beslutet framgå, och därtill skall fogas besvärunderservisning.

48 §

Ändring i en distriktstullkammarens beslut söks hos tullstyrelsen genom besvär. Besvärsmått på statens vägnar har tullombuden vid distriktstullkamrarna. Besvärsskriften skall tillställas tullanstalten inom besvärstiden.

Föreslagen lydelse

39 §

Över förtullning och fastställande av annan skatt ges ett förtullningsbeslut, vilket även kan ges i form av ett tullmeddelande. Av förtullningsbeslutet skall grunderna för beslutet framgå och till det skall fogas en besväransvisning.

48 §

Ändring i en distriktstullkammarens beslut söks hos tullstyrelsen genom besvär. Besvärsmått på statens vägnar har tullombuden vid distriktstullkamrarna. Besvärsskriften skall tillställas tullanstalten inom besvärstiden. Om ett beslut över vilket besvär har anförts har givits i form av ett tullmeddelande, skall till besvärsskriften fogas en läsbar utskrift av beslutet.

62 §

Förverkad vara, vars införsel är förbjuden, skall användas för ändamål som tullstyrelsen fastställt.

Vara, om vilken domstolen bestämt att den skall återställas till ägaren, skall på vederbörligt sätt tullklareras.

En beslagtagen vara, om vilken bestämts att den skall återställas till ägaren eller till den som annars har rätt till varan, skall tullklareras på behörigt sätt.

(3 mom. upphävs)

63 §

Varor som förverkats eller överlåtits till staten samt sådana varor under tullövervakning, som inte har förtullats eller för vilka tullen inte har betalats inom stadgad tid, skall säljas på tullauktion. På tullauktion skall även säljas sådana varor som lämnats kvar hos tullmyndigheten och som varuhavaren trots uppmaning om vilken stadgas i förordning inte har avhämtat inom sex månader från det tullräkningen betalades.

Kan en vara som avses i 1 mom. inte säljas på grund av lagstiftning som begränsar användning och försäljning av den eller av någon annan orsak som hänför sig till varans art, får den, om finansministeriet så bestämmer och om inte annat stadgas särskilt, överlämnas till en statlig inrättning för användning vid denna eller av särskilda skäl även för annat bruk eller, om varan inte har något nämnvärt försäljnings- eller bruksvärde, förstöras.

63 §

På tullauktion skall säljas varor som

- 1) har förverkats till staten genom beslut som vunnit laga kraft;
- 2) har överlåtits till staten;
- 3) är under tullövervakning men inte har förtullats eller för vilka tull inte har betalats inom stadgad tid; eller
- 4) har lämnats kvar hos tullmyndigheten och som inte har avhämtats inom sex månader räknat från det då varuhavaren skriftligen har uppmanats att avhämta varan, eller, om det inte har varit möjligt att ge en uppmaning, från det då varan har lämnats kvar hos tullmyndigheten.

Om en vara som avses i 1 mom. inte kan säljas på grund av lagstiftning som begränsar användning och försäljning av den eller av någon annan orsak som hänför sig till varans art, eller om försäljning av varan inte är ändamålsenlig och det inte stadgas särskilt om användning, överlåtelse eller förstöring av varan, får den, om finansministeriet så bestämmer i ett enskilt fall eller med stöd av allmänna föreskrifter som ministeriet meddelar, överlåtas till en

Gällande lydelse

Finansministeriet kan även bestämma att i 1 mom. angivna varor, vilkas försäljning inte är ändamålsenligt, utan att säljas på tullauktion för överlämnas till en statlig inrättning för användning vid denna eller av särskilda skäl även för annat bruk.

Föreslagen lydelse

statlig inrättning eller av särskilda skäl även till annan mottagare eller förstöras. Åganderätten beträffande en vara som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten anses vid överlåtelse övergå till staten eller någon annan mottagare.

64 §

Överskott skall redovisas till staten, såvida varuhavaren icke inom ett år från auktionen gör anspråk härpå. Varuhavaren skall under rättas om överskottet.

Underskott skall indrivas hos varuhavaren, om varan anmäls till förtullning och icke överlåtits till staten.

Överskott skall redovisas till staten, om varuhavaren inte inom ett år från auktionen gör anspråk på det. Varuhavaren skall om möjligt underrättas om överskottet.

Underskott skall indrivas hos varuhavaren, om varan har anmäls till förtullning och inte överlåtits till staten eller om varan har använts inom tullområdet utan tullklarering som krävs.

*Denna lag träder i kraft den
199 .*

Förordning om ändring av tullförordningen

På föredragning av finansministern

upphävs i tullförordningen av den 14 juli 1978 (574/78) 20 § och 27 § 3 mom., av dessa 27 § 3 mom. sådan den lyder i förordning av den 31 december 1987 (1220/87),

ändras 8 § 1 mom., 12 § 2 mom., 13, 28 och 30 §, samt

fogas till förordningen en ny 25 a och en ny 28 a §§ samt med stöd av 12 § lagen den 21 december 1992 om grunderna för avgifter till staten (150/92) en ny 30 b §, varvid den nuvarande 30 b §, sådan den lyder i förordning av den 22 februari 1991 (370/91), blir en ny 30 c § som följer:

8 §

Tullmyndighetens tillstånd att ta ut en importvara från tullövervakningen innan förtullningen slutförts (*överlåtelseorder*) skall ges skriftligen eller i form av ett tullmeddelande.

gifter om straffanspråk som delgivits i tullbrottmål;

3) övervakningsuppgiftsregistret, i vilket lagras i huvudsak uppgifter som behövs för förebyggande, avslöjande och undersökning av narkotikabrott.

12 §

En exportvara skall anmälas till förtullning hos tullmyndigheten på den ort, varifrån varan utförs till utlandet (*utförselort*). Om varan lastas på ett exportfordon på en annan ort (*lastningsort*), skall den också anmälas till förtullning hos tullmyndigheten på lastningsorten, om inte tullmyndigheten av särskild skäl ger sitt samtycke till anmälan på utförselorten.

För förebyggande och undersökning av brott får till den behöriga myndigheten ur registren lämnas ut uppgifter i form av sådant massutlämnande eller sådana känsliga stickprov som avses i personregisterlagen (471/87).

Personuppgifter som lagrats i registren skall avlägsnas senast ett år efter ifrågavarande persons död.

Tullauktion

13 §

Tullstyrelsen kan i fråga om kunder som använder tullmeddelande på basis av dessas hemort eller verksamhetsställe utse en hemtullkammare, som övervakar att de uppgifter som givits i form av tullmeddelande är riktiga.

Vid användningen av tullmeddelande kan tullmyndigheten i enskilda fall kräva att uppgiften företes i skriftlig form eller att handlingen företes i original.

25 a §

För förebyggande och undersökning av tullbrott kan tullverket föra följande personregister:

1) tullbrottsregistret, i vilket lagras uppgifter om personer misstänkta för under utredning varande och anmälda tullbrott;

2) straffanspråksregistret, i vilket lagras upp-

28 §

Av en varas auktionspris uppbärs tio procent i provision till staten. Provision uppbärs dock inte för försäljning av en till staten överlåten eller förverkad vara.

28 a

Till den av vilken en vara omhändertags med stöd av 5 § 1 mom. 1 punkten tullagen, skall ges ett intyg av vilket framgår grunderna till åtgärden. Över varor som omhändertagits skall föras bok.

30 §

Tullstyrelsen fastställer formulär för anmälningar till tullmyndighet samt villkor som gäller strukturen och innehållet i tullmeddelanden.

Tullstyrelsen kan även meddela föreskrifter om bevarande av uppgifter som givits i form av tullmeddelande.

30 b §

Beträffande tullverkets prestationer för uppbörd, betalning och indrivning av avgifter

som fastställts med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) samt beträffande ändringssökande som gäller dessa och även i övrigt gäller i tillämpliga delar vad som stadgas eller bestäms om tull. På dessa tillämpas dock inte stadgandena i 30 a § 1 mom.

